

Використання онлайн-ресурсів у процесі вивчення дисципліни «Типографіка і шрифти»

Анотація. У статті розглядаються та характеризуються онлайн-ресурси, котрі допомагають вдосконалити навички типографіки при створенні власних дизайнів у процесі вивчення дисципліни «Типографіка і шрифти».

Ключові слова: онлайн-ресурс, типографіка, шрифт, дизайн.

Abstract. The article considers and characterizes online resources that help to improve typography skills in creating your own designs in the process of studying the discipline «Typography and Fonts».

Keywords: online resource, typography, font, design.

Постановка наукової проблеми. Однією з найважливіших навичок, яку потрібно засвоїти при створенні будь-якого дизайну – правильно вибирати шрифти. Це пояснюється тим, що **текст є одним із основних способів спілкування між користувачами.** Типографіка може як утворити, так і зламати дизайн.

Мета нашої публікації проаналізувати існуючі онлайн-ресурси для вдосконалення навичок типографіки при створенні власних дизайнів у процесі вивчення дисципліни «Типографіка і шрифти».

Короткий аналіз досліджень проблеми. На сьогоднішній день мережа Інтернет наповнена безліччю публікацій про найкращі дизайни, сфери їхнього використання, колекції фотографій присвячених друку тощо, а також онлайн-ресурсів для типографіки [1; 4; 5]. Водночас, нові форми організації навчального процесу покликані забезпечити набуття якісно нових професійних умінь та навичок [6].

Виклад основного матеріалу. Шрифт – це основний елемент дизайну. Створити досконалий дизайн можливо навіть відштовхуючись лише від обраного шрифту. Без знання основ типографіки та словникового запасу спеціальних термінів неможливо удосконалювати свої вміння. Упорядкування таких термінів, як кернінг, трекінг, лідинг тощо, складно не сплутати між собою, тому на поміч прийде відмінний візуальний ресурс **Canva.com – наочний глосарій.** Він складається з певних блоків типографіки, який допоможе краще зрозуміти, як вибрати відповідний шрифт та ефективно застосувати його у своїх дизайнерських проектах.

Ще за часів друкарських машин та верстатів існували два важливі, але різні за змістом поняття – шрифт і гарнітура. Гарнітура була специфічним дизайном літер, приміром, Times New Roman або Baskerville; в той час як шрифт спирався на конкретний розмір або стиль, 10-знаковий звичайний або 24-знаковий курсив (кожен створений як власна колекція вилитих металевих літер та інших символів). Однак сьогодні багато дизайнерів використовують ці терміни взаємозамінно. Найкраще і найпростіше сучасне визначення, на яке ми вважаємо найвлучнішим, виглядає так:

«Колекція літер, цифр, розділових знаків та інших символів використовуються для набору текстів із певним змістом. Незважаючи на те, що гарнітура і шрифт часто використовуються як взаємозамінні, шрифт відноситься до фізичного втілення (металеві шматки або комп'ютерний файл), тоді як гарнітура відноситься до дизайну (те, як він виглядає). Шрифт - це те, чим ти користуєшся, а гарнітура - те, що ти бачиш» [1].

Рис. 1. Співвідношення гарнітури (Typeface) та шрифту (Font) на Canva.com.

Наступним важливим елементом вивчення шрифтів є їхнє правильне поєднання, котре допомагає встановити візуальну ієрархію та покращити читабельність тексту. Почати можна з [Typewolf](#), де вміщений об'ємний ресурс рекомендацій щодо вибору шрифтів та поглиблені інструкції з типографіки. Спеціальна розробка [Google Fonts FontPair](#) також має рекомендації щодо **поєднання** шрифтів. Шрифти можна сортувати за типовими комбінаціями стилів, наприклад, без зарубок та з ними.

Нарешті, є безліч колекцій поєднання шрифтів, створених дизайнерами в Інтернеті для вільного користування.

Для створення візуальної ієрархії та для формування зв'язків між елементами необхідним є значення простору. Він сприяє домогтися вертикального і горизонтального балансу в дизайні.

Georgia Baskerville
Verdana Impact

Рис. 2. Шрифтові пари.

Завжди можна звернутися до таких сайтів, як Behance і Dribbble, де знаходиться безліч надихаючих прикладів у роботі з простором. Але важливо також розвивати свою власну «просторову» інтуїцію – вона стане в нагоді для створення балансу та візуальної гармонії.

Вивчаючи типографіку, ми помітили, яке важливе місце відводиться простору в шрифтах. Налаштування кернінгу і лідингу – дуже гарна вправа, щоб набити руку в роботі з простором. Саме тому ми рекомендуємо зіграти в KernType – гру, в якій можна порівняти свій варіант кернінгу з варіантом, запропонованим професіоналом [3].

Гарною вправою на розвиток навички роботи з простором пропонує Джонатан Уайт: взяти існуючий дизайн, позначити осі x і y, спростити дизайн до базових форм, проаналізувати баланс, а потім перекомпонувати елементи (рис. 3).

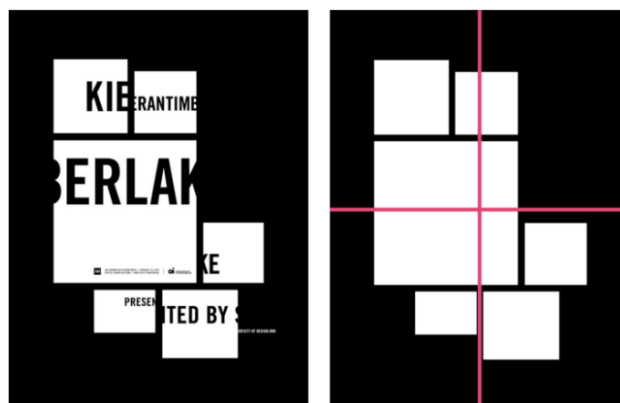

Рис. 3. Спрощена версія постера Крейга Уелша.

Найважливішою складовою створення візуальної ієрархії є розмір. Створюючи за рахунок розміру візуальні зв'язки між елементами, ми задаємо напрямок уваги. При цьому відмінним помічником є модульна сітка, яка допомагає задати потрібне співвідношення розмірів, щоб правильно позначити важливість кожного елемента (рис. 4). Важливо дотримуватися послідовності визначенні розміру елемента, котра є ключовим аспектом дизайну.

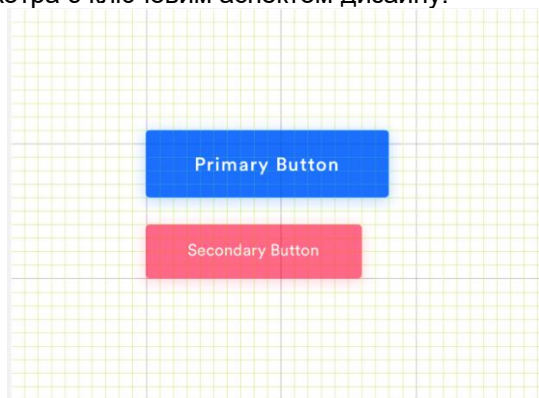

Рис. 4. Ієрархія розмірів на прикладі використання модульної сітки.

Наступним і не менш важливим кроком є вибір кольору, який передає сенс усього дизайну, створює емоційний резонанс і єдність.

У часто цитованій публікації про вплив кольору на маркетинг дослідники виявили, що при виборі продуктивних товарів 90 % швидких рішень, які приймають люди, базуються лише на кольорі.

Ефективне використання кольору надто важливе для дизайну [4]. Проте у цьому і полягає складність придумування різних поєднань кольорів, адже існує безліч комбінацій. Обираючи кольорову палітру, корисно знати теорію кольорів – логічну структуру та практичне керівництво для змішування кольорів, котре охоплює інформацію – від кольорового кола до значення окремих кольорів. Гарним підґрунтям є Basic Color Theory від Canva та Color Theory 101 від Hubspot.

Рис. 5. Дизайнери інтер'єрів використовують колір, щоб оживити приміщення.

Іноді важко уявити правильну колірну палітру для дизайну. Тому не дивно, що потрібно черпати натхнення, аналізувати, змінювати і врешті-решт знайти щось своє. Для нас звичними та цікавими сайтами з натхненням кольорової палітри є такі сайти, як Dribbble та Behance. Головним у підборі кольорової палітри є призначення дизайну, що розробляється і його простота. Кожен по-різному сприймає кольори і вони в свою чергу по-різному впливають на людей, в залежності від особистих уподобань, особливостей культури та виховання, життєвого досвіду.

Висновки. Запропоновані веб-сайти корисні для навчання та вдосконалення навичок у типографіці. Слідуючи нескладним правилам роботи дизайнера, засвоюючи теорію шрифту та підбору кольорових палітр, ми розвиваємо здатність візуалізувати їхнє поєднання у дизайні навіть без використання спеціальних програм. Впровадження у навчальний процес онлайн-ресурсів забезпечує підвищення якості навчально-методичного забезпечення та ефективності організації навчально-пізнавальної діяльності у порівнянні з традиційними методами роботи.

Список використаних джерел:

1. Glossary URL: <https://www.fontshop.com/glossary> [дата звернення 20.11.2020].
2. Гуревич Р.С., Гаркушевський В.С., Цвілик С.Д. Графічна підготовка майбутніх учителів технологій і креслення в умовах інформатизації освітнього процесу. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія 5: Педагогічні науки: реалії та перспективи*. 2016. Вип. 54. С.50-56.
3. Шимкова І.В., Злагоднюк М.С., Подвальнюк А.І. Використання онлайн-інструментів для вдосконалення навичок типографіки. *Сучасні технології підготовки майбутніх учителів трудового навчання та технологій, педагогів професійної освіти і фахівців образотворчого та декоративного мистецтва: теорія, досвід, проблеми: збірник наукових праць / О.В. Марущак (голова) та [ін.]. – Вінниця: ТОВ «Меркьюрі-Поділля», 2020. Вип. 2. С. 66.*
4. Jonathan Z White. Before you can master design, you must first master the fundamentals URL: <https://www.freecodecamp.org/news/before-you-can-master-design-you-must-first-master-the-fundamentals-1981a2af1fda/> [дата звернення 20.11.2020].
5. Satyendra Singh Impact of color on marketing URL: <http://marketingology.nl/wp-content/uploads/2015/03/impact-of-color-on-marketing.pdf> [дата звернення 20.11.2020].
6. Шимкова І.В. Автоматизована система управління навчанням як засіб організації самостійної навчально-пізнавальної діяльності студентів у процесі вивчення фахових дисциплін // *Zbiór raportów naukowych. „Postępy w nauce w ostatnich latach. Nowych rozwiązań”*. (28. 12. 2012 – 30. 12. 2012) – Część 3/2. – Warszawa : Wydawca : Sp. zo. o. „Diamondtradingtour”, 2012. – Str. 37-42.
7. Цвілик С.Д. Наступність організаційних форм і методів навчання у професійній підготовці молоді. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми: Збірник наукових праць*. Редкол. Київ-Вінниця: ТОВ фірма «Планер», 2002. Т. 1. С. 364-369.
8. Цвілик С.Д., Гаркушевський В.С., Шимкова І.В. Обґрунтування компетентнісної графічної підготовки вчителя трудового навчання та технологій і викладача професійної освіти засобами матричного моделювання. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми: Збірник наукових праць*. Вінниця: ТОВ «Планер», 2019. Вип. 53. С. 227-234.
9. Шимкова І.В. Цвілик С.Д., Гаркушевський В.С. STEAM-підхід як засіб розвитку творчих здібностей у підготовці майбутніх учителів трудового навчання та технологій *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми: Збірник наукових праць*. Редк. К.-Вінниця: ТОВ фірма «Планер», 2020. Вип.56. С. 162-173.
10. Hlukhaniuk V., Solovej V., Tsvilyk S., Shymkova I. STEAM education as a benchmark for innovative training of future teachers of labour training and technology. *Society. Integration. Education – SIE 2020*. URL: <http://journals.rta.lv/index.php/SIE/article/view/5000>